

2 / 2018

PISTIÄINEN

Suomen luonnonsuojeluliiton Valkeakosken yhdistyksen jäsenlehti

Ydistyksen toimihenkilöt 2018

Puheenjohtaja

Keijo Isokallio
0407607064

Varapuheenjohtaja

Markku Heritty
0456348938

Sihteeri

Kari Järventausta
0407655551

Taloudenhoitaja

Tanja Nykänen

Hallituksen muut jäsenet

Pirkko Aaltonen
Minna Hölttä
Timo Lampila

Hallituksen varajäsenet

Marja-Leena Innala
Tanja Nykänen

Kotisivut

Minna Hölttä

Toiminnantarkastaja

Reijo Heinonen

Varatoiminnantarkastaja

Saara Kartimo

Kirjanpito

Kaarina Juvakka

Jäsenlehti Pistiäinen

Taitto, ulkoasu ja kannen kuva
Saara Kartimo

Päätoimittaja

Keijo Isokallio

PUHEENJOHTAJA

Maan valmistus on lopetettu. Siksi pitää tyytyä olemassa olevan siirtämiseen, tasaamiseen, syventämiseen tai korottamiseen. Kun matkatessaan katselee ympärilleen, huomaa, että maansiirtokoneita on kaikkialla.

Tästä voi päätellä, että maa on alun perin sijoittunut väärin. se on siirrettävä muualle. Valkeakoskella esimerkiksi ydinkeskustaan oli maata sijoittunut virheellisesti ns. töppäreeseen, joka oli siirrettävä Lumikorpeen, jossa maasta ilmeisesti on pulaa.

Kohta alkaa vähän raskaamman maamateriaalin siirto. Valkeakosken Kaapelinkulmalla vuori on asettunut väärään paikkaan ja on siirrettävä pois. Ensiksi jonnekin Varsinais-Suomeen, jossa kiveen sitoutunut kulta erotetaan ja lähetetään Australiaan. Muu kiviaines läjitetään oikeaan paikkaan.

Kun vuoret ja kalliot ovat sijoittuneet väärin on niitä muokattava. Usein mennään myös pintaa syvemmälle. Vuori paloitellaan ns. murskeeksi, joka siirretään parempaan kohtaan - metsäautoteiden tai muiden kulkuväylien pohjaksi.

AJAN PÖRINÄÄ

Erityisen vilkasta maansiirron kulta-aikaa on eletty ja eletään parhaillaan Tampereella. Sieläkin maa on sijoittunut väärin, liian kapeasti kannakselle, liian korkealle tai liian syvälle. Siksi sitä siirretään oikeaan paikkaan, eli Näsiärveen.

Kun mennään pintaa syvemmälle, kuten Orivedellä sijaitsevassa kaivoksessa, tulee louhosmontusta erinomainen jätteiden salakaatopaikka. Kaatopaikka on niin salainen, etteivät edes omistajat tiedä siitä. Tai ainakaan muista sellaisen olemassaoloa. Valkeakoskellakin muistamattomuuteen on varauduttava, sillä Kaapelin-kulmalle kaivosta on perustamassa sama yritys, joka Orivedellä salakaatopaikan omistaa.

Kaivostoimintaa harjoittavien yritysten ei tarvitse olla huolissaan, vaikka maine kolhiintuu. Ongelmasta selvitäkseen tarvitsee muuttaa vain yrityksen nimi. Tavivaarakin jatkaa toimintaansa uudella nimellä, kuin mitään ei olisi tapahtunut.

Mahlianmaalla vanhaa Säterin kaatopaikkaa nykyaikaistetaan – ainakin nimen osalta. Kun puhutaan jätteiden käsittelystä, ei

enää kaadeta, vaan käsitellään. Fortum palkkaa satoja käsipareja jätteitä käsittelemään, himoittuja työpaikkoja syntyy ja Valkeakoski pelastuu.

Suomen suot ovat ongelmatapaus. Viranomaiset jakavat auliisti lupia niiden tuhoamiseksi. Nehän sitovat itseensä vettä ja metaania. Vesi on kuivattava pois ja metaani vapautettava ilmakehään. Polttamalla turpeesta saa ehtymätöntä uusiutuvaa energiaa. Tuhannen vuoden kuluttua koittaa uusi satokausi.

Keijo Isokallio

Valsun sähköpostilista

Liity valsun sähköpostilistalle lähettämällä viesti "liity Valsu-listalle" osoitteeseen:
thearde@gmail.com.

Ajankohtaiset tiedotukset kulkevat listan kautta ja pysyt ajantasalla toiminnasta.

Rinkiviestit eivät kuitenkaan täytä sähköpostilaatikkoasi ja listalta voi aina halutessaan poistua. Voit itse kysellä tai tiedottaa listan kautta lähettämällä mailia osoitteeseen:
valsu@googlegroups.com.

KESKUSTAN OSAYLEISKAAVAN KEHITYSKUVA – MILLAINEN ON VALKEAKOSKEN TULEVA KESKUSTA?

Kaupunki julkisti hiljattain keskustan uuden osayleiskaavan kehityskuvan, joka koskee kaupungin keskusta-alueen rakentamista ja viheralueita. Valsu antaa kehityskuvasta, joka on nähtävillä 2.11.2018 asti, lausunnon, mutta tässä muutamia poimintoja siitä jo ennakkoon.

Yleiskaava on yleisen tason suunnitelma maankäytöstä ja rakentamisesta. Sen tehtävänä on pääasiassa hahmotella yhdyskunnan eri toimintojen, kuten viheralueiden, asutuksen ja palvelujen sekä työpaikkojen sijoittumista sekä niiden välisten yhteyksien järjestämistä. Se ei tarkkuudeltaan vastaa asemakaavaa, joten tarkkoja päätelmiä esim. rakennus- tai kerrosmääristä siinä ei määrätä.

Kaupunki on määritellyt nyt tekeillä olevan osayleiskaavan tavoitteen seuraavasti: ”Kaavan päätavoitteet ovat keskustaluheen tiivistäminen, eteläisen keskustan uusiutuminen, asumisen ja palvelujen kehittäminen rinnakkain, kaupungin omien vahvuuksien hyödyntäminen, liikenne- ja palvelujen kehittäminen kaupunkiympäristön ehdoilla sekä kaunis, hyvä kaupunkiympäristö.”

Eteläinen keskusta-alue on merkitty kaavan kehityskuvassa jalankulkupainotteisena asuinalueena, jonka kanavan ranta-alue on merkitty viherkäytäväksi. Samainen viherkäytävä jatkuu kehityskuvan mukaan koko kanavan rannan

mitalta kiertyen Apianlahden ympäri. Tämän viherkäytävän säilyttäminen on ilahduttavaa ja tukee mainiosti kaupungin tavoitetta hyvästä kaupunkiympäristöstä.

Suunniteltu eteläisen keskustan uudistaminen vähentää autoliikennettä eteläisen keskustan alueella. Henkilöautoliikenne Pälkäneen suuntaan on tulevaisuudessa tarkoituksena ohjata kulkemaan pääosin Malasvedenkatua Apiankadun alkuosan sijaan ja näin rauhoittaa eteläisen keskustan korttelit. Näin eteläiseen keskustaan saadaan jalankulkupainotteinen alue.

Kauppilanmäen alue kaupungintalon vieressä on kehityskuvassa hahmoteltu uutena kerrostalovaltaisena alueena – itse soisin sen jäävän puistomaiseksi alueeksi vastapainona sillan itäisen puolen kanavan rantaan keskittyvälle rakentamiselle. Yksi kaupunkimme merkittävistä vetovoimatekijöistä on vihreä ja vehreä kanavan ranta, joka palvelee virkistäytymisessä niin kaupunkilaisia kuin matkailijoitakin. Sellaisena sen antaisin säilyä myös tulevaisuudessa.

Uuden/täydentyvän kerrostalo/pienitaloalueen merkinnän on saanut myös Apianlahden eteläinen poukama Pälkäneentieltä lahden rantaan. Rantakaistale on sinällään jo nyt kovin kapea, mutta toimii vihreänä yhdyskäytävänä Apianniemestä Sointulan suuntaan. Alueen

Apianlahden eteläranta on keskustan osayleiskaavan kehityskuvassa merkitty kerrostaloalueeksi. Kuva: Heikki Heino

esitetyn mukaisella kaavoittamisella saadaan toki myyntiin haluttuja rantatontteja, mutta samalla se menetetään kaupunkilaisten vihreänä virkistysalueena, puhumattakaan sen luontoarvoista.

Kehityskuva jättää avoimeksi nykyisen Apianlahden leirintäalueen kohtalon. Kehityskuvassa esitetään selvitetäväksi alueen soveltuminen asuntorakentamiseen. Tämä ei kuitenkaan liene kovinkaan ajankohtaista, etenkin kun huomioidaan keskustan rakentaminen ja sen lisäämä asuntomäärä. Kysymysmerkillä on merkitty myös Sointulan entinen kaupunginpuutarhan alue, jonne kehitysku-

vassa esitetään mahdollista pientalorakentamista sekä teknisen keskuksen alue, jonne voitaisiin sijoittaa pientaloja tai kerrostaloja.

Valkeakosken kaupungissa on tilaa rakentaa, vaikka viheralueita suojeltaisiin tarkemminkin. Samalla saataisiin säilytettyä vehreys, luonnon läheisyys ja luontoarvot myös tuleville kaupunkilaisille. Vihreä ja luontoarvoja kunnioittava kaupunkikeskusta on myös matkailuvaltti, jota kerran tuhottuna ei saada enää takaisin.

Minna Hölttä

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON VALKEAKOSKEN YHDISTYS RY:N SYYSKOKOUS

**ke 7.11.2018 klo 18:00 alkaen
Myllypirtti, Myllykatu 7**

**Esillä ovat sääntömääräiset asiat.
Tervetuloa!**

TARVITTAISIIN UUSI ISOJAKO

Yli 200 vuotta sitten, 1700 – luvun loppupuolella toteutettiin Ruotsin valtakunnassa isojako. Skånesta aloitettiin ja se levisi koko maahan, myös Suomeen, joka oli silloin osa Ruotsia.

Kyse oli hajallaan olevien sirpaleisten maaomistusten jakamisesta talonpoikien kesken siten, että maa-alueista tuli yhtenäisempiä ja helpommin hoidettavia. ”Ylimääräinen” maa annettiin kruunulle, eli näin syntyivät valtion maat ja metsät, joita nykyään metsähallitus isännöi.

Isojaon seurauksena kyläyhteisöjä hajosi, kun talonpojat muuttivat omille mailleen itsenäisempään elämään. Isojako suosi siten haja-asutuksen muodostumista. Sittemmin työvoiman tarpeessaan talonpojat ryhtyivät antamaan pieniä tiluksia torppareiden asuttaviksi. Vuokra maksettiin talossa tehtävällä päivätyöllä.

Kautta aikojen ihmiset olivat hyödynneet luonnon antimia ilman rajoituksia, eikä tuosta tavasta niin vain luovuttu. Isojaon jälkeenkin kaikilla säilyi oikeus luonnon antimisiin, joiden

ei katsottu olevan kenenkään yksityisomaisuutta. Tätä ainutlaatuista suomalaista perinnettä halutaan vaalia. Jokamiehen oikeutta tarjotaan Unescon aineettoman kulttuuriperinnön listalle.

Jos hanke toteutuu, pitäisi turvata myös kohteet, joissa kulttuuriperinnettä voi noudattaa. Kohteista osan pitäisi olla lähellä taajama-asutusta, jotta kaikki voisivat päästä oikeudesta nauttimaan.

Tarvitaan uusi isojako, jossa luonnolle jaetaan huomattava suuri osa. Tähän osaan ei kenelläkään olisi muuta oikeutta, kuin jokamiehen oikeus. Uudella isojaolla on tulenpalava kiire. Valtakuntaan pitäisi saada hallitus, joka toimisi rohkeasti, kuten ruotsalaiset 1700 – luvulla tekivät.

”Mitä jokamiehen oikeudella on merkitystä, kun seisoskelee tyhjän marjaämpärin kanssa hakkuuaukealla tuulen piestävänä!”

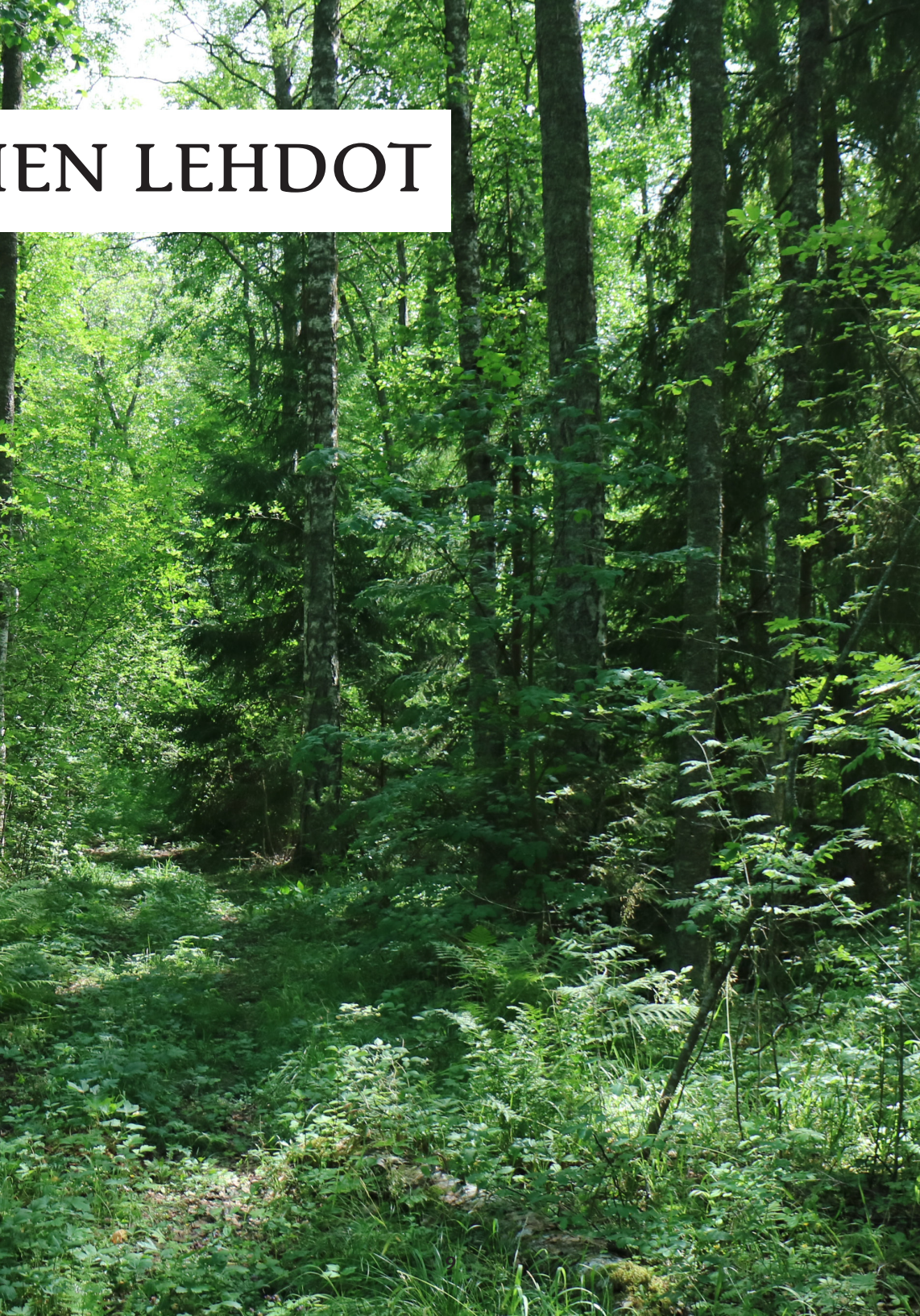
Keijo Isokallio

VAINONIEMI

A photograph of a lush, green forest. The scene is filled with tall, slender trees and a dense carpet of ferns and other green plants in the foreground. The lighting is bright, suggesting a sunny day, and the overall atmosphere is one of a healthy, vibrant woodland.

Vainoniemen lehdon kesäistä rehevyyttä. Kuva: Kari Järventausta

EN LEHDOT

Valkeakosken lounaisosassa Vanajaveden Vainoniemessä sijaitseva hieno, laaja lehtoalue, jonka pohjoisosa, ns. Rauttunlehto rajoittuu Rauttunrahkaan, sisältyy Valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan (1989). Pääosa lehtoalueesta ja pitkälle metsittyneestä, karusta ja mäntyvaltaisesta Rauttunrahkasta onkin nykyisin luonnonsuojelualuetta ja ne kuuluvat myös Natura-2000 ohjelmaan.

Useita lehtotyyppisiä ja järeeä puustoa

Vainoniemen lehtoalue on lehtotyypeiltään ja kasvillisuudeltaan monipuolinen. Alueella on edustavaa tervaleppäkorpea ja muita kosteita tervaleppä- ja tuomivaltaisia rantalehtoja, mutta myös tuoreita haapa- ja kuusivaltaisia lehtoja, joissa kasvaa runsaasti myös muita lehtipuita, kuten pihlajaa, metsälehmusta, metsävaahteraa sekä rannoilla joitakin rauhoitettuja ja uhanalaisia (luokka VU) kynäjalavia. Alueen puusto on monin paikoin lehtipuuvaltaista ja järeeä; suurimmat haavat ovat noin 30-metrisiä ja rungonympärykseltään 213 cm, vastavasti suurin metsälehmus 25m/243cm ja kuusi 30m/199cm. Niemen pohjoisosan Ketunpesänkärki ympäristöineen on noin 120-vuotiasta lehtomaista, kuusivaltaista metsää.

Monipuolista lehtokasvillisuutta

Kosteissa rantalehdoissa pensaskerroksen muodostavat pääasiassa tuomi ja punaherukka, paikoin myös mustaherukka. Tuoreissa lehdoissa sen muodostavat lähinnä lehtokuusama, taikinamarja, koiranheisi, näsiä ja paikoin myös metsäruusu. Kenttäkerroksen ruohovartislajisto vaihtelee samoin paljon maaperän kosteuden mukaan. Vainoniemen tavallisia lehtokasveja ovat mm. imikkä, kevätlinnunherne, kivikko- alvejuuri,

Tuomella toukkana elävä laikkumittari on yleinen alueen lehdoissa

koiranvehnä, mäkilehtoluste, mustakonnamarja, lehtoarho, -orvokki, -leinikki, kevätlehto- ja kevätleinikki sekä sinivuokko. Alueella paikoittaisena tai niukkana kasvavia lehto- ym. kasveja ovat myös humala, kaiheorvokki, lehtopähkämö, -tähtimö ja rauhoitettu valkolehdokki, rantahirvenjuuri sekä harajuuri ja Rauttunlehdon rantaluhdassa korpialvejuuri. Onpa alueelta tavattu (Veijo Vainoniemi) 2000-luvulla harvinainen kämmekkä, pesäjuuri, josta tunnetaan Pirkanmaalta vain muutamia kasvupaikkoja.

Eteläisiä ja harvinaisia sieniä, lehtolinnustoa ja -perhosia

Lehtoalueen sienilajisto on monipuolinen. Alueelta on löydetty useita harvinaisia ja eteläisiä sieniä, kuten kastanjaukonsieni, pajulahorusokas, lepikkorisakas, liituvinokas, etelänsärmäkääpä, jauhojalka- ja kultahapero, pippuri- ja kultarousku sekä kukkamaljakas. Myös huhtasieni, maitorousku, punahäive- ja ketunkääpä kuuluvat alueen sienilajistoon.

Samoin lehtoalueen pesimälinnusto on runsaslukuinen ja monipuolinen. Siihen kuuluu useita lehtolajeja, kuten mustapä- ja lehtokerttu, viitakerttunen, sirtitjää, satakieli, pikku- sekä uhanalainen (luokka VU) valkoselkätikka.

Lehdon perhosia on havainnoitu vuosittain 1980-luvun lopulta lähtien. Alueen perhosfaunaan kuuluu useita vaateliaita lehtolajeja, kuten kuusama-,

kuusamaliuska- ja tuomivähämittäri, idänpystyperä ja etelänkärpäyökkönen sekä uhanalaiset (luokka VU) lehmus- ja usvapikkumittäri.

Kolopuiden ja haavan runsauden ansiosta Vainoniemessä on elinvoimainen liito-oravakanta. Lajin papanoita on löytynyt useana vuotena Rauttunlehdon kolohaa-
pojen alta sekä keväällä 2015 Lehtimäes-
tä, Rauttunrahkan reunametsästä.

Vainoniemen lehdosta enemmän:

Valkeakosken Sääksmäen Vainoniemi;
Talvikki 2/1989 (Matti Kääntönen) ja
Valkeakosken arvokkaat luontokohteet (Kari
Järventausta 2018).

Kari Järventausta

Valkoselkätikan hiljan koloama leppäpötkelö lehdossa 18.6.2018.
Kuva: Kari Järventausta

TAPPAJAHAUKI-UISTELUKISA

– UHKA VANAJAVEDEN KALASTOLLE?

Kalastuslaki ja -asetus uudistettiin hiljattain; uusi asetus tuli voimaan 1.1.2016. Lausuntokierroksen aikana käytiin lain eräistä kohdista melkoista polemiikkia. Näitä olivat ennen muuta kalojen lajikohtaiset ala- ja ylämitat. Kalojen ylämitat putosivat pois asetuksen ensimmäisestä versiosta lausuntokierroksen jälkeen, vaikka niillä oli myös puolustajansa.

Uudessa asetuksessa kuhan alamitta nostettiin 37:stä 42 senttiin. Saaristomeren ammattikalastajia lepyteltiin kuitenkin siten, että kuhan alamitta nousee vasta ensi vuoden alusta ja 40 senttiin! Myös lohikaloissa alamitat nousivat hieman uuden asetuksen myötä. Kalatutkijoiden ja muiden asiantuntijoiden mielestä suunta on oikea, mutta muutokset asetuksessa liian varovaisia. Ruotsissa on jo otettu käyttöön kalojen ylämittoja, ja esimerkiksi kuhan alamitta on pääsääntöisesti 45 cm, mikä on selvästi lisännyt kantaa ja sen keskikokoa sekä saalismääriä.

Ennen kalastuslain ja -asetuksen vahvistamista käydyssä polemiikissa monet tutkijat ja asiantuntijat kannattivat tärkeimpien saaliskalalajien ylämittojen sisällyttämistä asetukseen, koska suuret kalayksilöt ovat lajien lisääntymisen kannalta erityisen tärkeitä. Ne ovat sitä jo suuren mätimäärän takia, mutta ennen kaikkea siksi, että isokasvuisuus siirtyy kaloilla, samoin kuin ihmiselläkin, geeneissä, kuten myös pienikasvuisuus. Kääpiöitynyt kuha onkin jo ongelma Saaristomerellä.

Tappajahauki-kisa

Tappajahauki-kisa, vetouistelun Hämeen Cupin yksi seitsemästä osakilpailusta, on järjestetty Valkeakosken Kalaveikkojen toimesta Vanajavedellä ainakin vuodesta 2002 lähtien. Parhaimmillaan kisaan on osallistunut lähes 300 venekuntaa. Kuluvana vuonna, jolloin kilpailu pidettiin poikkeuksellisesti syyskuussa, siihen osallistui 177 venekuntaa. Kilpailu käydään venekuntien kesken ahvenesta, hauesta ja kuhasta, joista kokonaiskilpailuun otetaan viisi suurinta kalaa kustakin lajista. Kalojen yhteispaino ratkaisee voittajan. Lisäksi palkitaan koko kisan suurimman kalan sekä, kuten tänä vuonna, suurimman kuhan saanut venekunta. Suurimmat kalat ripustetaan kilpailijoiden ja yleisön nähtäville.

Selvää on, että noin suuren venekunnan määrän - kussakin veneessä voi olla enintään kymmenen vapaa - yhteissaalis on melkoinen ja että monet saaliskaloista ovat huomattavan suurikokoisia, joita etsitään tehokkailla kaikuluotaimilla. Se että kalastus kohdistuu kaikkein isoimpiin kalayksilöihin, ei voi olla vaikuttamatta vesistön, tässä tapauksessa Vanajaveden, kalastoon. Ilmeistä on, että ahvenen, hauen ja kuhan keskikoko pienenee ja isot yksilöt käyvät aina vain harvinaisimmiksi. Petokalojen kannan muutokset vaikuttavat luonnollisesti niiden saaliskalojen eli lähinnä särkikalojen kantoihin, jotka tulevat entisestään kasvamaan. Nykymuotoiset uistelukilpailut eivät ole kestävä kehityksen mukaisia, vielä kun

Kuvitus: Saara Kartimo

melkoinen osa saaliista päätyy suoraan kaatopaikalle – kukapa haluaisi syödä kymmenkiloista haukea tai useampiki-loista kuhaa! Kilpailun sääntöjä tulisikin muuttaa siten, että kalojen koolle asetettaisiin myös yläraja ja kilpailu käytäisiin vain yhteispainosta. Toinen vaihtoehto olisi, että tiettyä kokoa suuremmat kalat päästettäisiin veneessä tapahtuvan nopean mittauksen, punnituksen ja valokuvauksen jälkeen vapaaksi. Toki tällaisen sääntöjen muutoksen osa kokisi kilpailun ”vesittämisenä” ja vene- ja perämöottoripalkintoja tavoittelisi ainakin

aluksi hieman pienempi venekuntien joukko. Isoimpien saaliskalojen vähetessä mielenkiinto kilpailua kohtaan kuitenkin laimenee. Samaisessa sääntöjen muutok- sessa voisi myös kilpailun asenteellisen Tappajahauki-nimen muuttaa neutraa- limpaan muotoon – petokaloja ahven, hauki ja kuha toki ovat.

Aiheesta enemmän: Helsingin Sanomat 30.9.2018 ja Valkeakosken sanomat 15.8.2018

Kari Järventausta

Sukupolvien ympäristövastuusta

Vaikuttaa siltä että nykyään nuoret ovat tiedostavampia ympäristöasioista ja vastuullisempia kuluttajia, kuin aiemmin. Muutosta tuntuu tapahtuneen jopa omien teinivuosieni jälkeen, kuluneen 15-20 vuoden aikana. Johtuuko se siitä, että nykyään nuorten sukupolvien harteille kaatava taakka kuluneen 150 vuoden ylikulutuksen ja saastuttamisen jäljiltä on nyt melko ilmeinen? Vai siitä että asiayhteyksiä ja seurauksia ymmärretään nykyään paremmin? 100 vuotta sitten oli helppo haudata roskat takametsään; silloin ei suuremmin ollut ongelmajätettä, muovia ja muuta maatumatonta tai ympäristölle haitallista jätettä.

Ihmiselle tyypilliseen tapaan, seurauksia tutkimatta rynnättiin tuottamaan muovia, kasvimyrrykyä, liikenteen ja teollisuuden päästöjä heti kun tekniikka sen salli. Seuraukset käy ilmi kun on jo ehkä liian myöhäistä ja niitä tuottavat talousmahdit takaavat sen, ettei ympäristön riiistämisen helpolla pääse vähenemään. Pitäähän näiden muutaman rikkaimman saada tienata hieman lisää, vielä kun se on mahdollista!

Kulutuksen ja saastuttamisen seurauksista ollaan oltu enemmän ja vähemmän tietoisia jo kymmeniä vuosia. Vaan silti ei ryhdytä mainittaviin toimiin! Ilmeisesti ihmisen ahneus ja itsekkyyys antavat periksi vasta pakon edessä. Tuo pakkotilanne on todennäköisesti nykykuorilla ja nuorilla aikuisilla edessä. Loputon kasvu on teoreettinen mahdottoisuus ja globaali kulutus kiihtyy vuosi vuodelta. Nykyinen talouskavuun perustuva kapitalismi ajaa umpikujaan ja sen myötä systeemi kokee suuria mullistuksia. Siinä tuskin on

muuta kuin häviäjiä. Itse vältän lapsistani sen verran, että en halua saattaa heitä tähän maailmanaikaan, aikaan jolloin varsinaiset seuraukset ja vastuunkanto on tuleva vastaan, halusi tai ei.

Kasvihuonekaasujen seuraukset näkyvät 20 vuoden viiveellä. Ollaanko 20 vuoden päästä samassa tilanteessa, että EU-päättäjät taputtelevat maruja veteleviä olkapäälle, ehdotellen muodollisia päästövähennyksiä 15 vuoden päähän, samoin kuin nyt?

Tiedostaminen ja vastuu ympäristön kuormittamisesta kasvaa sitä mukaa kuin itse kulutus ja kuormittaminenkin, muutaman vuosikymmenen vain jälkijunassa. Tiedostavia ja huolta kantavia yksilöitä on toki aina ollut, lisääntyvissä määrin kenties. Mutta, ehtiikö heidän rivinsä kasvaa enemmistöksi, ennen kuin on liian myöhäistä? Tuskin, vaikka miten paljon huudetaan ja hakataan tosiasioita päin kasvoja.

Jatketaan silti huutamista ja hakkaamista ja toivotaan hyvää, vastuullista, kyseenalaistavaa ja runsaslumista talvea, vielä kun sellaisia saattaa meille tulla, ilmaston väistämättä lämmitessä!

Markku Heritty

Mahlianmaan jäteaseman sijoituspaikka huono

Kärjenniemen asukkaat vastustavat jäteaseman perustamista kotimaisemaansa ja ovat huolissaan sen aiheuttamista haitoista ympäristöön.

1. Mikä jäteasemassa sinua vastarannan asukkaana eniten huolestuttaa?

-Fortum Evironmental Construction Oy:n teollisuusjätekeskuksen osalta minua erityisesti huolettavat toiminnan aiheuttaman melu- ja pölyhaittojen lisäksi haitta-aineiden mahdollinen pääsy maaperään ja sitä kautta pohjaveteen tai järveen. Toteutuessaan teollisuusjätekeskus olisi myös suoraan näköyhteydessä järven toisella puolella, joten en voi vähätellä myöskään maisemavaikutusta.

2. Ovatko viranomaiset tehtäviensä tasalla, jos lupa laitokselle tuollaiseen kohteeseen myönnetään?

-Viranomaiset eivät mielestäni ole tehtäviensä tasalla jos lupa hankkeelle myönnetään. Tulee väkisin mieleen, että päätökset tässä tapauksessa on tehty virheellisten lähtötietojen perusteella käymättä itse tutustumassa alueeseen. Alkuperäisestä Fortum Evironmental Construction Oy:n hakemuksesta sai käsityksen, ettei hankkeen vaikutuspiirissä ole sellaista asutusta joihin hanke vaikuttasi. Lisäksi Kärjenniemenlahden sijasta puhuttiin Kärjenniemenselästä ja sen vedenvaihtumisesta, tulee väkisin mieleen että päättäjille annetaan tarkoitushakuisesti vääristynyttä tietoa päätöksenteon pohjaksi. Erityisesti ihmetyttää, että teollisuusjätekeskusta yleensä suunnitellaan rantavyöhykkeelle.

3. Aikovatko kärjenniemeläiset taistella loppuun asti, ettei hanke toteutuisi?

-Kärjenniemen asukkaat ovat pyrkinet omalta osalta suojelemaan vesistöä perustamalla Kärtsyn vesihuolto-osuuskunnan, ja näin minimoimaan vesistöjen kuormituksen. Kärjenniemen alue, joka on vastarannalla teollisuusjätekeskukseen nähden on suurelta osin myös Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040, jolle on inventoitu myös kulttuuriympäristöt. Jo tehtyjen toimenpiteiden valossa uskon, että Kärjenniemeläiset tulevat taistelemaan loppuun asti. Jos emme pysty estämään hankkeen toteutumista, tulemme tekemään kaiken mahdollisten ympäristö- ja maisemahaittojen minimoimiseksi.

4. Onko hanke edennyt niin, että naapurit ovat alusta saakka olleet tietoisia siitä?

-Hankkeen osalta tiedotus Fortum Evironmental Construction Oy:n puolesta teollisuusjätekeskuksen vaikutuspiirissä oleville kiinteistöille ei ollut asianmukaista. Alueen asukkaiden aktiivisuuden ansiosta hanke huomattiin riittävän aikaisin. Alueen asukkaiden ansiosta saatiin pidetty yhteinen kierros teollisuusjätekeskuksen alueelle, jonka jälkeen pidettiin yhteinen keskustelutilaisuus Kärjenniemen koululla. Henkilökohtaisesti olen kuitenkin sitä mieltä, että Fortum Environmental Construction Oy vähättelee teollisuusjätekeskuksen vaikutuksia niin alueen asukkaiden kuin myös ympäristöriskien osalta.

Keijo Isokallio; haastateltavana Jari Mansikkaoja
Kuva: Mahlianmaan jätekeskuksen rakentamista syksyllä 2015

PISTIÄISIÄ

Luonnon Ja metsän tervehdyttävään vaikutukseen on saatu tutkimustietoa.

Yle on luonut ilmeisesti hyvää tarkoittaen ohjelmasarjan Menkää metsään. Jokamiehen oikeus halutaan viedä Unescon aineettoman kulttuuriperinnön listalle. Julkkisia ja vaikutusvaltaisia ihmisiä pääsee taas nostamaan profiiliaan Ylen ohjelmissa.

Jotkut luonto-ohjelmat ärsyttävät mi-

nua. Niissä keuhataan kauniisti romantisoiden suomalaisen luonnon ihmeitä, vaikka korpea kaatuu sellutehtaitten nieluun mittaamattomina avohakkuina. Pentti Linkolan tavoin odottaisin enemmän tekoja, kuin sanahelinää.

Metsän tarina-elokuvasta tuttua Ruokolahden Kuukkelimetsää ei enää

ole. UPM hakkasi sen matalaksi ”huomaamattaan.” Vastuullista metsänhoitoa edistävä FSC sertifiointijärjestelmä antoi UPM:lle vakavan varoituksen. Kaksi varoitusta peräkkäisinä vuosina johtaa FSC sertifikaatin menettämiseen.

UPM voisi korjata kolhiintunutta

mainettaan konkreettisesti tarttumalla Valsun aloitteeseen, johon Valkeakosken kaupunki ei (ainakaan vielä) ole tarttunut. Jättiyhtiö voisi perustaa Suomeen Pentti Linkolan nimeä kantavan kansallispuiston. Siinä olisi sertifikaattia enemmän, kuin noilla löysiltä kuulostavilla järjestelmillä.

Tappajahaukiuisteluun olen kerran pojan kanssa Vanajalla osallistunut.

Myrskyssä ja rätäsateessa saaliiksi saimme yhden vaaksan mittaisen ahvenen. Tätä tapahtumaa ovat monet kritisoineet sillä, että järvestä vedetään pois suuret hauet, joiden pitäisi antaa toimia särkikalojen saalistajina.

Verkkokalastajat joutuvat Vanajalla nostamaan pyydyksensä pois kesäkuussa kuhan kutemisen aikaan. Se on turhaa, sillä ei kuha kutiessaan verkkoon ui. Samaan aikaan vapakalastajat saavat repiä mahtavia saaliita koiraspuolisista kuhista, jotka kutua vahtiessaan tarttuvat ahnaasti vieheeseen.

Vastakkainasettelua syntyy myös siitä, että vapakalastajat ottavat saaliikseen vain arvokkaampia lajeja, mutta verkko-mies putsaa kyllästymiseen asti vesistöä myös arvottomista roskakaloista.

Yhdistyksemme varapuheenjohtaja Markku Heritty oli aikaansa edellä.

Hän teki parisen vuotta sitten kansalaisaloitteen avohakkuiden kieltämisestä lailla. Luonnonsuojelujärjestöt eivät asettuneet kovin innokkaasti tukemaan aloitetta. Saivat siitä kuitenkin ehkä idean, kun tekivät nyt itse lähes täsmälleen saman aloitteen.

Keijo Isokallio